

KRİPTO VARLIK PİYASASI E-BÜLTENİ

SAYI: 17

08/06/2026 – 15/06/2026



TÜRKİYE SERMAYE PİYASALARI BİRLİĞİ

Büyükdere Caddesi
No.173 1. Levent Plaza
A Blok Kat:4 34394
Levent / İstanbul

+90 212 280 8567
+90 212 280 8589
info@tspb.org.tr
www.tspb.org.tr



Avrupa Merkez Bankası (European Central Bank- ECB) yaklaşık 3 yıl aradan sonra ilk kez faiz artırımına gitti. Geçtiğimiz hafta perşembe günü alınan karar ile birlikte ECB politika faizini 25 baz puan yükselterek, gösterge niteliğindeki mevduat faiz oranını %2,25'e, ana yeniden finansman faiz oranını ise %2,4'e yükseltti. ECB, İran savaşı nedeniyle artan enerji maliyetlerinin Euro Bölgesi'nde enflasyon baskısını artırması ve bu baskıların genele yayılmasını önlemek amacıyla faiz artırımına gidildiğini belirtti.

Geçtiğimiz hafta Amerika Birleşik Devletleri'nde (ABD) enflasyon verileri de yakından takip edildi. Açıklanan verilere göre ABD'de tüketici enflasyonu mayıs ayında aylık bazda yüzde 0,5, yıllık bazda ise yüzde 4,2 olarak gerçekleşti. Böylece yıllık tüketici enflasyonu, Nisan 2023'ten bu yana en yüksek seviyesine ulaşmış oldu. Gıda ve enerji fiyatları hariç tutularak hesaplanan çekirdek enflasyonda ise yavaşlama gözlemlendi. Çekirdek TÜFE aylık yüzde 0,4'ten yüzde 0,2'ye geriledi. Tüketici enflasyonundaki yükselişte enerji fiyatlarında son dönemde yaşanan hareketliliğin etkili olduğuna yönelik değerlendirmeler de yakından takip edildi. Öte yandan ülkede üretici enflasyonu da beklentilerin üzerinde gerçekleşti. Üretici Fiyat Endeksi (ÜFE), mayıs ayında aylık bazda yüzde 1,1, yıllık bazda ise 6,5 artış gösterdi.

ABD'de dış ticaret açığı nisan ayında aylık bazda yüzde 1,2 düşüş kaydederek 55,9 milyar dolara indi. Piyasa beklentilerinin altında kalan açık, ülkenin dış ticaret dengesinin kısmi bir iyileşmeye işaret etti.

Geçtiğimiz hafta yalnızca ABD tarafında değil Asya tarafında da enflasyon verileri yakından takip edildi. Çin ve Japonya'da açıklanan enflasyon verileri iki ülkedeki fiyat artışı dinamiklerinin farklı yönlerde seyrettiğini ortaya koydu. Çin'de mayıs ayında yıllık enflasyon yüzde 1,2, çekirdek enflasyon ise yüzde 1,1 ile beklentilerin altında kalırken, üretici enflasyonu yüzde 3,9 ile tahminlere paralel gerçekleşti ve önceki aya kıyasla yükseliş kaydetti. Japonya'da ise Üretici Fiyat Endeksi mayıs ayında aylık bazda yüzde 0,9, yıllık bazda ise yüzde 6,3 artarak beklentilerin üzerinde gerçekleşti ve üretim maliyetlerindeki yükselişin sürdüğüne işaret etti.

20 Mayıs 2026 tarihinde halka arz olmak için ABD Menkul Kıymetler ve Borsa Komisyonu (SEC)'na başvuruda bulunan uzay ve havacılık şirketi

SpaceX, tarihin en büyük halka arzlarından birini gerçekleştirerek talep toplama sürecinde yaklaşık 75 milyar dolar kaynak sağladı. Geçtiğimiz hafta cuma günü NASDAQ'ta işlem görmeye başlayan şirketin payları, ilk işlem gününe hisse başına 150 ABD Doları (USD) seviyesinden başladı. Hisse fiyatı gün içerisinde 176,52 ABD dolarına kadar yükselirken, ilk işlem gününü 160,95 ABD doları seviyesinden tamamladı. Şirketin piyasa değeri ise halka arz sonrasında 2,1 trilyon ABD dolarına ulaştı.

OpenAI, geçtiğimiz hafta pazartesi günü yaptığı açıklamada, olası bir halka arz süreci kapsamında ABD Menkul Kıymetler ve Borsa Komisyonu'na (SEC) başvuruda bulunduğunu, ancak halka arzın büyüklüğü ve zamanlamasına ilişkin detayların henüz netleşmediğini ifade etti.

Strategy, haziran ayının ilk haftasında gerçekleştirdiği satış işleminin ardından Bitcoin biriktirme stratejisini sürdürdü. Şirket, son açıklamasında portföyüne 1.550 adet Bitcoin daha eklediğini duyurdu.

Oracle projesi olarak faaliyet gösteren Pyth Network, ABD hisse senetleri ve emtialara yönelik 7/24 referans fiyat sağlayan yeni endekslerini devreye aldı. Yeni sistem sayesinde kripto varlık yatırımcıları, geleneksel piyasalar kapalı olsa dahi hisse senetleri ve emtialara ilişkin fiyat referanslarına kesintisiz erişim sağlayabilecek. İlk aşamada Nvidia, Tesla, Apple, Circle ve Strategy hisselerinin yanı sıra altın, gümüş ve petrol fiyatları da endeks kapsamına dahil edildi.

CME Group, 9 Haziran 2026 tarihinde Nasdaq ile birlikte geliştirdiği Nasdaq CME Crypto Index Futures ürününün resmi olarak işlem görmeye başladığını duyurdu. Yeni listelenen ürün ile birlikte yatırımcılara tek bir vadeli işlem kontratı üzerinden birden fazla kripto varlığa endeks bazlı erişim imkanı sunulması hedefleniyor. Endeks sepetinde Bitcoin, Ethereum, Ripple, Solana, Cardano gibi kripto varlıklar yer alıyor.

The Open Network (TON) topluluğu, gerçekleştirilen oylama sonucunda Toncoin'in adının Gram (GRAM) olarak değiştirilmesini resmen onayladı. Topluluk tarafından onaylanan karar kapsamında, marka değişikliğinin 15 Haziran 2026 itibarıyla yürürlüğe girmesi ve tokenin yeni adı ve sembolü ile işlem görmeye başlaması planlanıyor.

HAFTANIN ÖNE ÇIKAN GELİŞMELERİ (8 HAZİRAN - 15 HAZİRAN)

Küresel piyasalar geçtiğimiz hafta ağırlıklı olarak İran-ABD-İsrail hattındaki jeopolitik gelişmeleri ve bu durumun etkisiyle Hürmüz Boğazı'na yönelik arz risklerini, ABD'de yeniden yükselişe geçen enflasyon verilerini ve bu duruma paralel olarak artan faiz artırımını beklentileri ile teknoloji sektöründeki hisselerdeki sert fiyat hareketliliklerine odaklandı. Haftanın başında İran ve İsrail arasında yeniden yoğunlaşan saldırıların etkisi ile birlikte petrol fiyatlarında sert yükselişler gerçekleşti. Özellikle Hürmüz Boğazı'nın kapanabileceğine yönelik endişeler, Brent petrolün hafta içerisinde 95 ABD Doları seviyesine yakınsamasına neden olurken, enerji fiyatlarındaki bu yukarı yönlü hareketlilik küresel enflasyon görünümüne ilişkin olumsuz beklentilerin de artış göstermesine neden oldu. Makroekonomik tarafta ABD'de açıklanan güçlü istihdam verileri ve beklentilerin üzerinde gerçekleşen enflasyon rakamları, piyasalarda Fed'in faizleri daha uzun süre yüksek tutabileceği hatta ek faiz artırımlarına yönelebileceği beklentilerini öne çıkardı. Bu beklentilerin artış göstermesi güçlenen dolar teması ile birlikte ABD tahvil getirilerinde yukarı yönlü hareketliliğin gerçekleşmesine neden oldu. Hisse senedi piyasasına bakacak olursak, ABD tarafında yine geçtiğimiz haftalarda olduğu gibi teknoloji hisseleri ve yapay zeka temalı firmalar, piyasadaki fiyatlamaların ana merkezinde yer almaya devam etti. Özellikle yüksek piyasa değerine sahip yarı iletken ve yapay zeka

firmalarında gerçekleşen kar realizasyonları Nasdaq endeksinde anlık sert satışlara neden olsa da haftanın ilerleyen günlerinde Nvidia, AMD, Micron ve Intel gibi firmalara gelen alımların güçlenmesiyle birlikte teknoloji sektöründe tekrardan toparlanmanın hakim olduğu görüldü. Haftanın son bölümüne doğru ise jeopolitik tarafta tansiyonu düşürücü haberlerin gelmesi piyasalara destek oldu. ABD ve İran arasındaki diplomatik temasların yoğunlaşması, ateşkese yönelik haber akışları ve ateşkese paralel olarak Hürmüz Boğazı'nın tekrardan açılacağına yönelik beklentiler petrol fiyatlarındaki geri çekilmeyi beraberinde getirirken, risk eğilimindeki artış ile küresel hisse senedi piyasalarında toparlanma eğiliminin hakim olmasına neden oldu. Tüm bu gelişmelerin ışığında haftalık bazda S&P 500 yüzde 0,65, Nasdaq Bileşik yüzde 2,34 ve Dow Jones endeksi yüzde 0,66 seviyesinde yükseldi. Kripto varlık piyasasında da küresel piyasalara paralel hareketlilikler takip edildi. Özellikle ateşkese yönelik haber akışları, diğer riskli varlıklarda da pozitif fiyat hareketlerini destekledi. Uzun süredir negatif seyreden Bitcoin ETF net akışlarının zayıf görünümünü koruması kurumsal ilginin azalmaya devam etmesi ile birlikte yukarı yönlü fiyat hareketliliğini sınırlayan unsurlar arasında takip edildi. Geçtiğimiz hafta yeniden 65.500 USD seviyesinin üzerini test eden Bitcoin, haftayı yüzde 3,75'lik yükselişle kapattı.

GELECEK HAFTAYA BAKIŞ (15 HAZİRAN-22 HAZİRAN)

Gelecek hafta piyasalar, merkez bankalarının kararlarının ön plana çıkacağı bir hafta olacak. Aynı zamanda ateşkes haberleri de yakından takip edilirken, özellikle FED'in başkanlık değişimi sonrasında gerçekleştireceği ilk toplantıda açıklanacak para politikası kararı yakından takip edilecek. Sadece ABD tarafında değil, Asya tarafında da Japonya Merkez Bankası'nın faiz kararı takip ediliyor olacak. Hafta ortasında Euro Bölgesi enflasyon rakamları yayımlanırken, cuma günü ise New York Borsası ve Şanghay ile Shenzhen Menkul Kıymetler Borsaları tatilde olacak.

Kripto Varlık Takvimi:

- 15.06.2026-Arbitrum (ARB)- Kripto varlık kilit açılışı
- 16.06.2026-Vana (VANA)- Kripto varlık kilit açılışı
- 20.06.2026-LayerZero (ZRO)-Kripto varlık kilit açılışı
- 22.06.2026-Starknet (STRK)- V0.14.3 Mainnet launch

KRİPTO VARLIĞA DAYALI BORSA YATIRIM FONLARI

Bitcoin: -319,3 milyon USD

08.06.2026-15.06.2026 tarihleri arasında Bitcoin ETF'lerinden 319,3 milyon USD seviyesinde net çıkış gerçekleşmiştir.

Ethereum: -14,8 milyon USD

08.06.2026-15.06.2026 tarihleri arasında Ethereum ETF'lerinden 14,8 milyon USD seviyesinde net çıkış gerçekleşmiştir.

Kaynak: <https://farside.co.uk/> (ABD piyasalarında işlem gören BlackRock, Fidelity, Bitwise, ARK Invest, Franklin, Valkyrie, VanEck, WisdomTree ve Grayscale ETF'lerini kapsamaktadır)

EN ÇOK YÜKSELEN/DÜŞENLER (HAFTALIK)

Tablo 1: En Çok Yükselenler

Proje İsmi	Sembol	Yükseliş Oranı
Bittensor	TAO	%33.6↑
Audiera	BEAT	%22.8↑
Worldcoin	WLD	%21.5↑
WhiteBIT Coin	WBT	%20.2↑
Jupiter	JUP	%19↑

Tablo 2: En Çok Düşenler

Proje İsmi	Sembol	Düşüş Oranı
Humanity	H	%48.6↓
LAB	LAB	%18.6↓
DeXe	DEXE	%13.6↓
Venice Token	VVV	%5.2↓
Stellar	XLM	%4.8↓

Kaynak: <https://coingecko.com> 15.06.2026 saat 10:45 itibarıyla piyasa değeri açısından ilk 100'de yer alan kripto varlıklar esas alınmıştır.

ULUSAL DÜZENLEMELER KAPSAMINDA GERÇEKLEŞTİRİLEN ÇALIŞMALAR

Uyum Denetimi ve Mali Yaptırımlar Risk Çalışmaları Kapsamında KVHS'lerden Veri Toplanması

Suç gelirlerinin aklanması ve terörizmin finansmanı ile mücadele kapsamında yürütülen risk değerlendirme çalışmaları çerçevesinde, Mali Suçları Araştırma Kurulu (MASAK) tarafından Birliğimizden çeşitli veri ve bilgi taleplerinde bulunulmuştur. Bu kapsamda, Aklanması ve Terörizmin Finansmanı ile Mücadele ve Müsadere Uygulamalarında Etkinliğinin Artırılması Strateji Belgesi doğrultusunda yürütülen çalışmalar kapsamında, 2026 Yılı Risk Bazlı Yükümlülükler Uyum Denetim Programına dahil edilecek kripto varlık hizmet sağlayıcılarının belirlenmesine

yönelik olarak hazırlanan soru setlerinin Birliğimiz aracılığıyla kripto varlık hizmet sağlayıcılara (KVHS) iletilmesi ve üyelerden alınacak cevapların konsolide edilerek MASAK'a gönderilmesi talep edilmiştir.

Ayrıca, terörizmin finansmanı ve kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanı ile mücadele kapsamında yürütülen risk değerlendirme çalışmaları çerçevesinde, belirlenen risk kriterlerine ilişkin veriler ile söz konusu risklere yönelik uygulanan tedbirlere dair bilgilerin de KVHS'lerden temin edilerek konsolide bir şekilde MASAK'a iletilmesi talep edilmiştir.

TÜRKİYE'DEKİ PLATFORMLARIN TOPLAM İŞLEM HACMI (GÜNLÜK MİLYON USD)

Tablo 3: Türkiye'deki Platformların Toplam İşlem Hacmi

Platform	Hacim	
	08.06.26	15.06.26
Binance TR	286	179
Paribu	143	109
BtcTurk	105	93

08.06.2026 - 15.06.2026 tarihleri saat 10:00 itibarıyla yalnızca CoinMarketCap üzerinde yer alan platformlara ilişkin verilerden yararlanılmıştır.

08.06.2026 - 15.06.2026 tarihleri saat 10:00 itibarıyla yalnızca CoinMarketCap üzerinde yer alan platformlara ilişkin veriler esas alınarak yapılan incelemede, Türkiye'de faaliyet gösteren kripto varlık alım satım platformlarının günlük işlem hacimlerinde düşüş yaşandığı gözlemlenmiştir.

Söz konusu dönemde Binance TR platformunun

günlük işlem hacmi 286 milyon dolardan 179 milyon dolara gerileyerek yaklaşık %37,41 oranında azalış göstermiştir. Paribu platformunun günlük işlem hacmi 143 milyon dolardan 109 milyon dolara düşerek yaklaşık %23,78 oranında azalmıştır. BtcTurk platformunun günlük işlem hacmi ise 105 milyon dolardan 93 milyon dolara gerileyerek yaklaşık %11,43 oranında düşüş kaydetmiştir.

Genel görünüm itibarıyla söz konusu üç platformun toplam günlük işlem hacmi, önceki dönem olan 534 milyon dolardan 381 milyon dolara gerileyerek yaklaşık %28,65 oranında azalmıştır. Türkiye kripto varlık piyasasında incelenen platformlar özelinde toplam işlem hacminde belirgin bir düşüş yaşandığı gözlemlenmiştir. Bu gerilemede Binance TR'deki hacim azalışı belirleyici olurken, Paribu ve BtcTurk tarafındaki düşüşler de toplam hacimdeki zayıflamayı desteklemiştir.

GLOBAL PLATFORMLARIN TOPLAM İŞLEM HACMI (GÜNLÜK MİLYAR USD)

Tablo 4: Global Platformların Toplam İşlem Hacmi

Platform	Hacim		Kayıtlı Genel Merkez
	08.06.26	15.06.26	
Binance	5.87	6.19	Dubai, BAE
Bybit	1.64	1.98	Dubai, BAE
OKX	1.24	1.52	Seyşeller
Coinbase	1.09	1.10	ABD
Upbit	1.11	0.83	Güney Kore

08.06.2026 - 15.06.2026 tarihleri saat 10:00 itibarıyla yalnızca CoinMarketCap'te yer alan platformlara ilişkin verilerden yararlanılmıştır.

08.06.2026 - 15.06.2026 tarihleri saat 10:00 itibarıyla yalnızca CoinMarketCap üzerinde yer alan global kripto varlık alım satım platformlarına ilişkin veriler esas alınarak yapılan incelemede, küresel ölçekte faaliyet gösteren kripto varlık platformlarının günlük işlem hacimlerinde genel olarak artış yaşandığı gözlemlenmiştir.

Söz konusu dönemde Binance platformunun günlük işlem hacmi 5,87 milyar dolardan 6,19 milyar dolara yükselerek yaklaşık %5,45 oranında artış göstermiştir. Bybit platformunun

günlük işlem hacmi 1,64 milyar dolardan 1,98 milyar dolara yükselerek yaklaşık %20,73 oranında artmıştır. OKX platformunun günlük işlem hacmi 1,24 milyar dolardan 1,52 milyar dolara çıkarak yaklaşık %22,58 oranında yükseliş kaydetmiştir. Coinbase platformunun günlük işlem hacmi 1,09 milyar dolardan 1,10 milyar dolara yükselerek yaklaşık %0,92 oranında sınırlı bir artış kaydetmiştir. Upbit platformunun günlük işlem hacmi ise 1,11 milyar dolardan 0,83 milyar dolara gerileyerek yaklaşık %25,23 oranında azalmıştır.

Genel görünüm itibarıyla global kripto varlık piyasasında incelenen platformlar özelinde toplam günlük işlem hacmi, önceki dönem olan 10,95 milyar dolardan 11,62 milyar dolara yükselerek yaklaşık %6,12 oranında artmıştır. Bu artışta özellikle Binance, Bybit ve OKX platformlarındaki hacim yükselişlerinin etkili olduğu değerlendirilirken, Upbit'teki gerilemenin toplam hacimdeki artışı kısmen sınırladığı gözlemlenmiştir. Sıralama açısından Binance liderliğini korurken, Bybit ikinci ve OKX üçüncü sıradaki konumunu sürdürmüş, Coinbase sınırlı artışla dördüncü sıraya yükselirken, Upbit beşinci sıraya gerilemiştir.

Chainalysis "The New Rails" Raporu: Kripto Varlıklar Finansal Altyapıyı Nasıl Dönüştürüyor?

Chainalysis tarafından yayımlanan *The New Rails: How Digital Assets Are Reshaping the Foundations of Finance* başlıklı rapor, kripto varlıkların finansal sistemdeki rolünün giderek değiştiğini ortaya koymaktadır. Raporda öne çıkan temel değerlendirme, kripto varlıkların artık yalnızca yatırım yapılan bir piyasa olarak değil zira ödeme sistemleri, sermaye piyasaları, uyum süreçleri ve yeni nesil finansal hizmetler bakımından altyapı niteliği kazanan bir alan olarak ele alınması gerektiğidir.

Raporun ilk dikkat çeken başlığı stabil kripto varlıklardır. Chainalysis'e göre stabil kripto varlıklar 2025 yılında 28 trilyon ABD doları düzeyinde reel ekonomik işlem hacmine ulaşmıştır. Bu büyüklük, stabil kripto varlıkların kripto ekosistemi içinde yalnızca alım satımı kolaylaştıran bir araç olmanın ötesine geçtiğini göstermektedir. Stabil kripto varlıklar hızlı, kolay, düşük maliyetli ve 7/24 işlem imkanı sunan yapıları nedeniyle ödeme sistemleri açısından giderek daha fazla önem kazanmaktadır. Bu nedenle geleneksel finansal kuruluşlar bakımından hem mevcut ödeme altyapıları açısından dikkate alınması gereken bir rekabet unsuru hem de yeni bir hizmet alanı haline gelmektedir.

Raporda öne çıkan bir diğer konu, tokenlaştırılmış gerçek dünya varlıklarıdır. Bu terim, tahvil, emtia, gayrimenkul veya benzeri geleneksel varlıkların blokzincir üzerinde temsil edilmesini ifade etmektedir. Chainalysis, bu alanın artık yalnızca deneme projeleriyle sınırlı kalmadığını, özellikle kurumsal yatırımcının ilgisiyle birlikte daha görünür hale geldiğini belirtmektedir. Tokenlaştırılmış varlıkların blokzincir üzerinde ihraç edilmesi, saklanması, transfer edilmesi ve mutabakatının sağlanması, bu varlıkların hangi ağ üzerinde yapılandırılacağı sorusunu da beraberinde getirmektedir.

Bununla birlikte rapor, kripto varlık altyapısında hangi blokzincir ağının kullanılacağına ilişkin kararın basit bir teknik tercih olmadığını vurgulamaktadır. Her ağın hız, işlem maliyeti, güvenlik, mutabakat ve yasa dışı faaliyetlere maruz kalma gibi alanlarda farklı güçlü ve zayıf yönleri bulunmaktadır. Bu nedenle finansal

kuruluşlar açısından önemli olan, en iyi blokzincir arayışından ziyade, sunulacak ürünün niteliğine ve risk profiline en uygun altyapının belirlenmesidir. Bu çerçevede blokzincir seçimi, teknoloji birimlerinin tek başına vereceği bir karar olmaktan çıkarak uyum, hukuk, risk yönetimi ve iş birimlerinin birlikte değerlendirmesi gereken stratejik bir konuya dönüşmektedir.

Raporun uyum standartlarına ilişkin bölümü, finansal kuruluşlar açısından ayrıca önem taşımaktadır. Chainalysis'in daha önce yayımladığı ön değerlendirme yazısında da vurgulandığı üzere, kripto varlık alanında faaliyet gösteren kurumların işlem izleme ve risk tespit yaklaşımları son yıllarda belirgin şekilde sıkılaşmıştır. Özellikle finansal kuruluşların, kripto varlık platformlarına kıyasla daha düşük tutarlı akışları dahi izleme eğiliminde olduğu görülmektedir. Raporda dikkat çeken bir diğer nokta ise doğrudan ve dolaylı riskli işlemlerin izlenmesidir. Doğrudan maruz kalınan risk, fonların bilinen yasa dışı bir kaynaktan doğrudan gelmesini ifade ederken, dolaylı maruz kalma ise fonların araya başka cüzdanlar veya işlemler girdikten sonra kuruma ulaşmasını ifade etmektedir. Rapor, doğrudan riskli akışların izlenmesinde daha standart bir yaklaşım oluştuğunu, ancak dolaylı şekilde maruz kalınan riskli işlemlerin nasıl ve hangi eşiklerle izleneceği konusunda kurumlar arasında farklılıklar bulunduğunu göstermektedir. Bu alanın, özellikle karşı taraf değerlendirmesi ve işlem izleme senaryoları bakımından önümüzdeki dönemde daha fazla önem kazanması beklenmektedir.

Son bölümde ise agentic payments, yani yapay zeka ajanları tarafından başlatılan ödemeler ele alınmaktadır. Bu kavram, yapay zeka sistemlerinin veri hizmeti satın alması, ödeme yapması veya belirli işlemleri insan müdahalesi olmadan gerçekleştirmesi gibi kullanım alanlarına işaret etmektedir. Henüz erken aşamada olan bu başlık, kripto varlık tabanlı ödeme altyapılarının yalnızca bireyler ve kurumlar arasında değil, makineler ve yazılımlar arasında da kullanılabileceğini göstermesi bakımından dikkat çekicidir. Bu nedenle rapor, yapay zeka ve kripto varlık altyapılarının önümüzdeki dönemde daha fazla keşifebileceğine işaret etmektedir.

Genel olarak Chainalysis'in *The New Rails* raporu,

kripto varlıkların finansal sistemdeki yerinin giderek kurumsallaştığını göstermektedir. Stabil kripto varlıklar ödeme altyapısını, tokenizasyon sermaye piyasalarını, blokzincir ağları teknik altyapı tercihlerini, zincir üstü izleme araçları ise uyum süreçlerini dönüştürmektedir. Bu nedenle

kripto varlıkların yalnızca fiyat hareketleri veya yatırımcı ilgisi üzerinden değerlendirilmesi yeterli olmayacaktır. Söz konusu alanın finansal altyapı, operasyonel dayanıklılık, uyum kapasitesi ve rekabet dinamikleriyle birlikte ele alınması gerekmektedir.

HAFTANIN KAVRAMLARI

Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) (Capital Markets Board of Türkiye-CMB)

Sermaye piyasasının güvenilir, şeffaf, etkin, istikrarlı, adil ve rekabetçi bir ortamda işleyişinin ve gelişmesinin sağlanması, yatırımcıların hak ve menfaatlerinin korunması için sermaye piyasasını düzenlemek ve denetlemek amacıyla Sermaye Piyasası Kanunu ile kurulan olan kamu tüzel kişiliğini haiz, idari ve mali özerkliğe sahip kuruluştur.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) (Banking Regulation and Supervision Agency)

Finansal piyasalarda güven ve istikrarın sağlanması, kredi sisteminin etkin bir şekilde çalışması, tasarruf sahiplerinin hak ve menfaatlerinin korunması amacıyla Bankacılık Kanunu ve ilgili diğer düzenlemelerde belirtilen görev ve yetkileri çerçevesinde banka ve banka dışı kuruluşları düzenleme ve denetim görevini gerçekleştiren kamu tüzel kişiliğini haiz idari otoritedir.

Mali Suçları Araştırma Kurulu (MASAK) (The Financial Crime Investigation Board)

Başlıca görevleri arasında; suç gelirlerinin aklanması, terörün finansmanı ve kitle imha silahları yayılımının finansmanının önlenmesi ve ortaya çıkarılmasına yönelik yöntemler hakkında araştırmalar ve sektörel çalışmalar yapmak, önlemler geliştirmek, veri toplamak, toplanan verileri analiz etmek ve değerlendirmek, araştırma ve incelemeler yapmak veya yaptırmak ve elde edilen bilgi ve sonuçları ilgili makamlara sunmak olan ve T.C Hazine ve Maliye Bakanlığı bünyesindeki mali istihbarat birimidir.

Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) (The Scientific and Technological Research Council of Turkey)

Türkiye’de bilimsel ve teknolojik alanlarda araştırma ve teknolojik gelişmeyi, ulusal

ekonomik kalkınma hedeflerine göre düzenlemek, koordine etmek ve özendirmeyle görevli, idari ve mali özerkliğe sahip bir kuruluş olup, T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı’nın "ilgili" kuruluşlarından biridir.

Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği (TSPB) (Turkish Capital Markets Association-TCMA)

Sermaye piyasasının ve üye kuruluşlarının faaliyetlerinin gelişmesini sağlamak üzere araştırmalar yapmak, üyelerinin profesyonel standartlara uygun çalışmalarını sağlamak, haksız rekabeti önlemek ve mesleki konularda üyelerini aydınlatmak, kendisine mevzuatla verilen ve SPK tarafından belirlenen konularda düzenlemeler yapmak, yürütmek ve denetlemek, üyelerine gerekli hallerde Statüsünde öngörülen disiplin cezalarını vermek amaçlarıyla faaliyet gösteren kamu kurumu niteliğinde bir meslek örgütü ve öz düzenleyici kuruluştur. Sermaye piyasasında faaliyette bulunan tüm banka, aracı kurum, portföy yönetim şirketleri ve yatırım ortaklıkları ile kitle fonlama platformları ile kripto varlık hizmet sağlayıcıları (SPK tarafından yetki almalarını müteakip) Birlik üyesidir.

Merkezi Kayıt Kuruluşu (MKK) (Central Counterparty Agency)

Sermaye piyasası araçlarının kaydileştirilmesine ilişkin işlemleri gerçekleştirmek, kaydileştirilen bu araçları ve bunlara bağlı hakları, elektronik ortamda, üyeler ve hak sahipleri itibarıyla kayden izlemek, merkezî saklamasını yapmak ve Kurul tarafından sermaye piyasası mevzuatı çerçevesinde verilen diğer görevleri yerine getirmek üzere kurulmuş bulunan özel hukuk tüzel kişiliğini haiz kurumdur. Türkiye Sermaye Piyasalarının Merkezi Saklama Kuruluşu olarak üyelerine saklama, veri depolama ve raporlama, kurumsal yönetim ve yatırımcı yatırımcı hizmetleri ile birlikte global çözümler sunar.

E- Yatırımcı Sistemi (E-Investor System)

Merkezi Kayıt Kuruluşu (MKK) nezdinde yatırımcı adına açılmış tüm yatırım hesapları ve bunlara ilişkin işlemler ile kripto varlık bakiyelerinin takip edilebileceği bir platformdur. Yatırımcılara MKK bu hizmeti ücretsiz sağlamaktadır. MKK'nın E-yatırımcı uygulaması kripto varlıklar özelinde kulanıma açıldığında yatırımcılar MKK sistemine bildirilmiş kripto varlıklarına ait kayıtları da karşılaştırabilecektir.

Kripto Varlık Hizmet Sağlayıcı- KVHS (Crypto Asset Service Provider -CASP)

Platformları, kripto varlık saklama hizmeti sağlayan kuruluşları ve Sermaye Piyasası Kanununa dayanılarak yapılacak düzenlemelerde kripto varlıkların ilk satış ya da dağıtımını dahil olmak üzere kripto varlıklarla ilgili hizmet sağlamak üzere belirlenmiş diğer kuruluşları ifade eder.

Platform (Exchange)

Kripto varlık alım satım, ilk satış ya da dağıtım, takas, transfer, bunların gerektirdiği saklama ve belirlenebilecek diğer işlemlerin bir veya daha fazlasının gerçekleştirildiği kuruluşlardır.

Saklama Kuruluşu (Crypto Asset Custodians)

Platform müşterilerine ait kripto varlıkların veya bu varlıklara ilişkin cüzdandan transfer hakkı sağlayan özel anahtarların saklanması ve yönetimi hizmetlerinde bulunmak üzere SPK tarafından yetkilendirilmiş kuruluştur.

Rezerv Kanıt Denetimi (Proof of Reserve-PoR)

Bir kripto varlık hizmet sağlayıcısının veya stablecoin ihraççısının, müşterilerine veya token sahiplerine karşı yükümlülüklerini karşılayacak yeterli varlığa sahip olduğunu doğrulamayı amaçlayan denetim ve doğrulama mekanizmasıdır. Kripto varlık hizmet sağlayıcılarının, müşterilerine ait olduğunu beyan

ettikleri kripto varlıkların gerçekten kendi kontrol ve cüzdanlarında bulunduğunu ve doğru şekilde saklandığını bağımsız bilgi sistemleri bağımsız denetçileri aracılığıyla kriptografik ve analitik yöntemlerle doğrulama sürecidir. SPK mevzuatı uyarınca, kripto varlık hizmet sağlayıcı kuruluşların periyodik olarak (bir yılın üçüncü, altıncı, dokuzuncu ve on ikinci ayları arasında kalan üçer aylık periyotlar itibarıyla) rezerv kanıt denetimi yaptırması zorunludur.

Kanaat Önderi (Key Opinion Leader - KOL)

Zaman içerisinde belirli bir alanda kazanmış olduğu uzmanlık ve deneyimi aracılığıyla ön plana çıkan, bu uzmanlık ve deneyim sayesinde kamuoyunda ilgili konuyla ilgili görüşlerine değer verilen veya güvenilen kişiler olarak ifade edilmektedir. Kanaat önderinin, konuyla ilgili pazarlama süreçlerine dahil edilmesiyle hedeflenen kitleye geniş çaplı olarak ulaşılması amaçlanır. Kanaat önderleri, stratejik olarak daha profesyonel ve sektörel platformlarda rol alırken; içerik üreticileri (influencer) geniş kitlelere ulaşmayı hedefleyen, hızlı tüketilen içeriklerin ön planda olduğu mecralarda etkili olur. Bu iki yöntemle gerçekleştirilen pazarlama stratejileri, markanın hedef kitlesine ve sektöre göre bir arada kullanılabilir ve birbirini tamamlayabilir. Kripto varlık ekosisteminde kanaat önderleri; blok zincir uzmanları, kripto varlık analistleri veya kripto varlık sektöründe deneyimli yatırımcılar olarak karşımıza çıkabilmekle birlikte yalnızca söz konusu pazarlama stratejisi aracılığıyla ile sunulan fikirlerin yatırımcılar tarafından temel alınmaması mutlaka yatırımcının kendi araştırma ve analizlerini yaparak kripto varlık yatırımlarını değerlendirmesi kritik öneme sahiptir.

Balina (Whale)

Kripto varlık piyasalarında, sahip olduğu yüksek miktardaki varlık veya gerçekleştirdiği büyük hacimli işlemler nedeniyle piyasa fiyatları ve likiditesi üzerinde etkiye bulunabilecek kişi, kuruluş veya cüzdandır. Balinaların alım-satım hareketleri, piyasa üzerinde yaratabileceği olası etkiler nedeniyle yatırımcılar ve analiz platformları tarafından yakından takip edilmektedir.

Kripto varlıklarda yapılan transferler, doğrudan bir merkez tarafından değil, blokzincir ağında yer alan katılımcıların doğrulama süreciyle gerçekleşir. Bir işlem ağa iletildikten sonra, ağdaki doğrulayıcılar veya madenciler bu işlemin geçerliliğini kontrol eder. Doğrulanmış işlemler diğer işlemlerle birlikte bir blok içinde toplanır ve bu blok, ağın konsensüs mekanizması tarafından onaylandıktan sonra zincire eklenir. Böylece blokzincir yapısı sürekli büyüyen, değiştirilemez bir kayıt defteri oluşturur. Bu doğrulama süreci farklı konsensüs mekanizmalarıyla yürütülebilir. En yaygın iki yöntem Hisse Kanıtı (Proof of Stake-PoS) ve İş Kanıtı (Proof of Work-PoW) konsensüs mekanizmalarıdır. İş kanıtı mekanizmasında doğrulama süreci yüksek işlem gücü gerektiren matematiksel problemlerin çözülmesine dayanırken, hisse kanıtı sisteminde doğrulayıcılar ağda kilitledikleri kripto varlık miktarına göre blok üretme ve doğrulama hakkı elde eder. Bu sistemlerde ağ güvenliği, katılımcıların büyük çoğunluğunun dürüst davranacağı varsayımına dayanır. Ancak teorik olarak, ağın kontrolünü ele geçirmek için gerekli olan eşik değerini aşılması durumunda güvenlik zafiyeti oluşabilir. Bu durum yüzde 51 saldırısı olarak adlandırılır. İş kanıtı tabanlı ağlarda %51 saldırısı, ağın toplam hesaplama gücünün yarısından fazlasının tek bir kişi veya grup tarafından kontrol edilmesi anlamına gelir. Bu seviyede bir kontrol sağlandığında saldırgan, blok üretimini domine edebilir, işlemleri geri çevirebilir, bazı işlemleri onaylamayı reddedebilir ve zincirin belirli bir kısmını yeniden düzenleyebilir. Hisse kanıtı tabanlı sistemlerde ise benzer bir risk, ağdaki toplam stake miktarının yüzde 51'inden fazlasının kontrol edilmesiyle ortaya çıkar. Bu durumda saldırgan, blok doğrulama sürecinde çoğunluk gücünü elde ederek ağın konsensüs kararlarını etkileyebilir, belirli işlemlerin onaylanmasını engelleyebilir veya zincirin belirli bölümlerini yeniden düzenleyebilir. Yüzde 51 kontrolü, her ne kadar teorik olarak ağın kontrolünü ele geçirmek olarak tanımlansa da, bu durum her zaman tüm ağı kalıcı olarak ele geçirmek anlamına gelmez. Özellikle büyük blokzincirlerde bu ölçekte güç elde etmek son derece maliyetlidir ve ekonomik olarak çoğu zaman sürdürülebilir değildir. Ayrıca ağın geri kalan katılımcıları, zinciri çatallayarak saldırıya uğrayan zinciri terk edebilir ve saldırganın etkisini sınırlayabilir.

Yüzde 51 saldırısını gerçekleştiren bir saldırgan aşağıdaki eylemleri gerçekleştirebilir:

- Çifte Harcama
- Blok oluşumunu engelleme
- Blok zinciri geçmişe yönelik değiştirme
- Blok ödülleri ve işlem ücretlerinin kontrol edilmesi

Bazı Örnekleri

➤ Bitcoin Gold (2018)

Yüksek işlem gücü kiralanarak ağ kontrol altına alınmış ve yaklaşık milyonlarca dolar değerinde çifte harcama gerçekleştirilmiştir.

➤ Litecoin Cash (2018)

Düşük ağ güvenliğinden yararlanan saldırganlar, zincirin belirli bölümlerini yeniden düzenleyerek ağ üzerindeki bazı işlemleri geri çevirebilmiştir.

➤ Vertcoin (2018)

Saldırganlar zincirde yüzlerce bloklu yeniden düzenleme yaparak işlemleri geri almış ve ağı kısa süreliğine kontrol etmiştir.

➤ Ethereum Classic (2019)

Ağ kontrolünün ele geçirilmesiyle birlikte yaklaşık 1 milyon doların üzerinde çifte harcama gerçekleştirilmiştir.

➤ Bitcoin Gold (2020)

İşlem gücü kiralama yöntemiyle ağ yeniden saldırıya uğramış ve yüzbinlerce dolarlık çifte harcama yapılmıştır.

➤ Ethereum Classic (2020)

Daha derin bir zincir saldırısı ile birlikte blok geçmişi yeniden yazılmış ve ağ üzerinde kripto varlık kayıpları oluşmuştur.

KRİPTO VARLIK PİYASASI E-BÜLTEN

TSPB Adına İmtiyaz Sahibi

Serdar Sürer

Genel Sekreter

Genel Yayın Yönetmeni

Serdar Sürer

Genel Sekreter

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Elif Gönençer

Genel Sekreter Yardımcısı

Editör

Meltem Çağlar Çakmak

Müdür / Finansal Teknolojiler ve Dijital Dönüşüm Müdürlüğü

Editör Yardımcısı

Utku Deniz

Uzman / Finansal Teknolojiler ve Dijital Dönüşüm Müdürlüğü

İçerik

Azat Bolcal

Müdür Yardımcısı / Finansal Teknolojiler ve Dijital Dönüşüm Müdürlüğü

Utku Deniz

Uzman / Finansal Teknolojiler ve Dijital Dönüşüm Müdürlüğü

Cemre Doğan

Uzman / Finansal Teknolojiler ve Dijital Dönüşüm Müdürlüğü

Ecem Baskı

Uzman / Finansal Teknolojiler ve Dijital Dönüşüm Müdürlüğü

[Bu yayınımıza www.tspb.org.tr adresinden ulaşabilirsiniz.](http://www.tspb.org.tr)

[Bilgi için: kvhs@tspb.org.tr](mailto:kvhs@tspb.org.tr)

Kripto Varlık Piyasası E-Bülteni, Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği (TSPB) tarafından bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Bu bültende yer alan her türlü bilgi, değerlendirme, yorum ve istatistikî değerler, hazırlandığı tarih itibarıyla güvenilirliğine inanılan kaynaklardan elde edilerek derlenmiştir. Bilgilerin hata ve eksikliğinden ve ticari amaçla kullanılmasından doğabilecek zararlardan TSPB hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir. Raporda yer alan bilgiler referans gösterilmek şartıyla izinsiz yayınlanabilir.

Yasal Uyarı:

Bu bültende yer alan bilgi, değerlendirme ve yorumlar genel nitelikte olup, hiçbir şekilde yatırım tavsiyesi değildir ve yatırım danışmanlığı kapsamında değerlendirilmemelidir. Bülten kapsamındaki görüş, analiz ve veriler yalnızca bilgilendirme amacı taşımakta olup, herhangi bir yatırım aracının alım, satım veya elde tutulmasına yönlendirmemektedir ve öneri niteliğinde değildir. Söz konusu içerikler, yatırımcıların risk ve getiri tercihleri ile mali durumları dikkate alınmadan hazırlanmıştır. Paylaşılan verilerin doğruluğu ve güncelliği konusunda garanti verilmemektedir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yalnızca mevzuatla belirlenen kriterleri sağlayan yatırımcılara, Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yetkilendirilmiş şirketlerle imzalanacak Yatırım Danışmanlığı Sözleşmesi çerçevesinde sunulabilir.

© Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği, tüm hakları saklıdır.

KAYNAKÇA

<https://www.coinmarketcap.com/rankings/exchanges/>
<https://www.chainalysis.com/blog/crypto-compliance-program-benchmark-2026/>
<https://www.reuters.com/business/ecb-raises-interest-rates-long-telegraphed-move-2026-06-11/>
<https://www.aa.com.tr/tr/ekonomi/kuresel-piyasalar-merkez-bankalari-haftasina-giriyor/3965838>
<https://www.reuters.com/technology/openai-files-us-ipo-after-anthropic-ai-giants-head-public-markets-2026-06-08/>
<https://cointelegraph.com/news/pyth-24-7-pricing-indices-tokenized-stocks-commodities>
https://www.cmegroup.com/media-room/press-releases/2026/6/09/cme_group_announceslaunchofnasdaqcmecryptoindexfutures.html
<https://www.getmidas.com/midasin-kulaklari/haftalik-kripto-bulteni-bitcoinde-fomc-oncesi-temkinli-gorunum-p-536955>